

Nr 72.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ersättning till djurägare vid bekämpande av sjukdomen paratyfus hos höns.

I en till riksdagen den 12 november 1948 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 318, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att från det å riksstaten under nionde huvudtiteln anvisade förslagsanslaget till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande utgå ersättning till djurägare i samband med bekämpande av sjukdomen paratyfus hos höns.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har ägaren av Linköpings kontrollhönseri Knut Möller anhållit om ersättning av statsmedel med dels 54 471 kronor för 13 418 kycklingar, som nedslaktats och destruerats sedan paratyfus (typ Salmonella Thompson) utbrutit inom kycklingstammen vid hönseriet, dels 2 994 kronor 90 öre för kostnader för smittrening.

Omständigheterna i ärendet äro i huvudsak följande.

I maj 1948 konstaterades paratyfus vid hönseriet. Sjukdomen hade troligen införts genom en kvinnlig praktikant. Trots försök att begränsa sjukdomen avlivades eller dogo till och med den 1 juni 1948 omkring 6 000 kycklingar. Värdet av dem har av sökanden uppskattats till omkring 25 000 kronor. Den föreliggande ansökningen avser icke ersättning för denna förlust.

Sedan länsveterinären i Östergötlands län gjort framställning i saken, avlät veterinärstyrelsen efter samråd med olika myndigheter den 2 juni 1948 telegram till länsstyrelsen i länet av innehåll att hinder icke mötte att under länsveterinärens kontroll nedslakta kycklingbeståndet. I telegram till länsstyrelsen den 4 juni 1948 förklarade länsstyrelsen vidare i samråd med medicinalstyrelsen, att situationen beträffande kycklingarna borde bedömas enligt bestämmelserna i 45 § 3 mom. hälsovårdsstadgan. I anslutning härtill nedslaktades samtliga kvarvarande kycklingar eller 13 418 stycken, varefter kropparna brändes samt burar, inventarier och utrymmen desinficerades. I samband med slakten värderade länsveterinären de slaktade djuren till 54 471 kronor.

Länsveterinären och länsstyrelsen i Östergötlands län, veterinärstyrelsen, medicinalstyrelsen och statskontoret, vilka hörts i ärendet, ha samtliga tillstyrkt ansökningen eller lämnat den utan erinran.

Veterinärstyrelsen har anfört bland annat följande. Någon veterinär författning med tillämplighet å annan paratyfus hos höns än hönstypus existerar icke för närvarande. Om myndigheternas ingripande skett i ändamål

att förebygga spridning av en uteslutande husdjurssjukdom, skulle veterinärstyrelsen utan tvivel ha med tillstyrkan underställt Kungl. Maj:t sökandens ersättningsanspråk. Den omständigheten att syftet med oskadliggörandet av sökandens kycklingar i första hand varit att hindra ytterligare spridning av en för människor farlig infektion och att oskadliggörandet alltså skett jämlikt hälsovårdsstadgan bör icke försätta sökanden i sämre ställning än i det förra fallet.

Departementschefen har anfört följande.

»I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner jag starka billighetsskäl tala för att sökanden tillerkännes viss ersättning för de förluster han åsamkats i samband med bekämpandet av paratyfusepidemien i hans hönsbesättning. Ersättningen synes lämpligen böra gäldas ur det å riksstaten för budgetåret 1948/49 under nionde huvudtiteln anvisade förslagsanslaget å 400 000 kronor till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar: Övriga utgifter. Då ifrågavarande sjukdom ej är att hänföra till smittsamma husdjurssjukdomar i egentlig mening samt nedslaktningen vidtagits i främsta rummet i syfte att hindra att sjukdomen skulle spridas till människor, torde emellertid riksdagens medgivande till att använda anslaget för detta ändamål böra inhämtas.

I detta sammanhang torde jag även få erinra om att ytterligare en ansökan om ersättning för åtgärder, som vidtagits i syfte att bekämpa paratyfus hos höns, inkommit till Kungl. Maj:t. Detta ärende är för närvarande föremål för remissbehandling. Det är vidare ej osannolikt att ytterligare ärenden av detta slag kunna inkomma. Med anledning härav synes det önskvärt, att det nyss ifrågasatta bemyndigandet ej skall avse allenast förevarande fall utan göras generellt.»

Utskottet. Utskottet har icke funnit skäl till erinran mot framställningen och hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 8 december 1948.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se under utlåtandet nr 71.
